

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu:	Daniel Defoe – Robinson Crusoe
Číslo vzdělávacího materiálu:	VY_32_INOVACE_CJL1.1.18
Autor vzdělávacího materiálu:	PhDr. Zdeňka Hůlová
Období, ve kterém byl vzdělávací materiál vytvořen:	Květen 2013
Vzdělávací oblast:	Jazyk a jazyková komunikace
Vzdělávací obor:	Český jazyk a literatura
Vzdělávací předmět:	Český jazyk a literatura
Tematická oblast:	Světová a česká literatura od starověku po 18.století
Ročník, pro který je vzdělávací materiál určen:	1. a 4. ročník gymnázia (vyšší stupeň)
Anotace:	Vzdělávací materiál slouží k interpretaci textů z díla Daniela Defoea Robinson Crusoe a prohlubuje kompetence pro čtení s porozuměním. Inovuje výuku využitím pracovního listu v papírové podobě nebo na folii k projekci na meotaru.
Citace použitých zdrojů:	DEFOE, Daniel. <i>Robinson Crusoe</i> . 2.vyd. Praha: Odeon, 1986. ISBN neuvedeno. s. 105. Vlastní zdroje.
Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu Sportovní gymnázium - škola 21. století	

1. Výchozí text pro interpretaci

Daniel Defoe – Robinson Crusoe

Čtenář mě snad polituje anebo se mi vysměje, až mu povím, jak neobratně jsem si s hlínou počínal, jaké nepodařené, směšné a pitvorné věci jsem dělal, jak se mnohý z mých výtvorů zhroutil či rozpadl pro nedostatečnou tvárnost a hustotu hlíny. A kolik jich popraskalo, když jsem je vystavil slunečnímu úpalu, kolik se jich rozpadlo již suchých při prvním doteku! Co jsem se nalopotil, nežli jsem vyhledal vhodnou hlínu, nežli jsem ji nakopal, uhnětl, dopravil domů a nežli se mi konečně skoro po dvou měsících práce podařilo, abych z ní vyvedl dvě ohavy, jimž se neodvažuji říkat džbány.

Když nádoby na slunci pořádně vyschly a ztvrdly, opatrně jsem je vzal a vložil je do košatin k tomu účelu upletených. Mezery mezi pletivem a hrnci jsem vyplnil ječnou nebo rýžovou slámou, aby se tak nádoby udržely v suchu a nerozbily se. Pomýšlel jsem, že do nich nasypu obilí, nebo že v nich budu mít mouku, až zrní semelu.

Jako se mi nezdařily veliké džbány, tak se mi zase povedlo drobné nádobí. Zhotovil jsem hrnky, misky, džbáněčky, tyglíky a jiné věci, které všechny na slunci pěkně uschly a ztvrdly. Ale to všechno mě neuspokojovalo. Chtěl jsem vyrobit takové hrnce, v kterých bych mohl také vařit, a k tomu se žádný z dosavadních mých tovarů nehodil. I stalo se jednou, že jsem rozdělal veliký oheň, abych si upekl maso, a když jsem pak pečení vytahoval, spatřil jsem v popelu střepy z jednoho svého hrnce na kámen vypálené a červené jako cihla. Zaradoval jsem se z překvapujícího objevu a řekl jsem si, že co se podařilo se střepinami, jistě se podaří i s celými hrnci.

Přemýšlel jsem tedy, jak bych upravil oheň, abych mohl na něm vypálit několik hrnků. Neměl jsem ani ponětí o hrnčířské peci, ani o sklovitých plevách, ačkoliv jsem měl dosti olova, z něhož bych sklovinu vyrobil.

2. Úkoly k interpretaci textu

1. Blíže charakterizujte vypravěče a doplňte obsah celého textu.
2. Jak svoji knihu Daniel Defoe původně nazval a co jej inspirovalo k napsání tohoto příběhu?
3. Pokuste se objasnit autorův záměr při psaní tohoto románu. Čím se hlásí k myšlenkám osvícenství?
4. Rozeberte umělecké a kompoziční prostředky. Vysvětlete termín „robinsonáda“.
5. Posuďte aktuálnost z pohledu současného čtenáře.
6. Porovnejte originál s pozdější úpravou pro mládež, jejímž autorem je Josef Věromír Pleva.